

רע"פ 1044/17 - תום הרון נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 1044/17

כבוד השופט ח' מלצר

לפני:

תום הרון

ה המבקש:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט
המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט נ' בכור) מתאריך
34450-10-16 ב-עפ"ת 29.12.2016

עו"ד דוד גולן

בשם המבקש:

עו"ד עודד ציון

בשם המשיב:

החלטה

1. לפני בקשה למתן רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המוחוזי מרכז-לוד (כב' השופט נ' בכור), ב-עפ"ת 34450-10-16, במסגרתו נדחה ערעורו של המבקש על החלטתו של בית משפט השלום לטעורה בפתח-תקווה (כב' השופט ט' אוסטפלד נאו) ב-תתע"א 13-08-2013, בגין נדחתה בקשתו של המבקש לביטול גזר דין שנייתן בהדרן.

להלן אביה, בתמצית, את הנתונים הדרושים להכרעה בבקשתה.

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסק דין

2. בתאריך 22.08.2013 הוגש נגד המבוקש כתב אישום לבית משפט השלום לቴבורה בפתח-תקווה, במסגרתו יוחסו לו העבירות הבאות: נהיגה ללא רישיון נהיגה – עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התubeורה [נוסח חדש] (להלן: פקודה התubeורה), נהיגה ללא פוליסת ביטוח – עבירה לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנوعי [נוסח חדש], התש"ל-1970 (להלן: פקודת ביטוח רכב מנועי).

3. על פי עובדות כתב האישום - בתאריך 23.08.2013, בשעה 18:34, או בסמוך לכך, המבוקש נהג בקטנו עבעיר נתניה, וזאת ללא רישיון נהיגה כדין ולא פוליסת ביטוח.

4. בתאריך 03.09.2013, נערך בבית המשפט לtubeורה הנכבד דין בעניינו של המבוקש. המבוקש לא התיצב לדין, ובא-כח המשיבה ביקש לשפטו אותו בהיעדרו. בית המשפט לtubeורה הנכבד – קיבל את הבקשה, בקבועו כי המבוקש הזמין לדין כדין וכי אי-התיצבותו מהוות הודהה בעובדות כתב האישום. בטור כך, בית המשפט לtubeורה הנכבד קבע כי, בנסיבות, מתחם העונש בעניינו של המבוקש ינווע בין 3 ל-5 שנים של פסילה. לפיכך, בית משפט לtubeורה הנכבד הרשיע את המבוקש, גזר את דיןovo והשית עליו את העונשים הבאים: פסילה מלקלל, או מלאחזיק רישיון נהגה לתקופה של 5 שנים; 12 חודשים פסילה על תנאי, למשך 3 שנים, וקנס בסך 5,000 ש"ח.

5. בתאריך 20.09.2016, כ-3 שנים לאחר מתן גזר הדין – המבוקש הגיע לבית משפט השלום הנכבד, (זו הפעם כשהוא מיוצג): "בקשה לביטול גזר דין בלבד", במסגרתה נטען כי העונשים שהושתו על המבוקש חריגים בחומרתם. המבוקש הוסיף וטען כי ריצה שלוש שנים מטור חמש שנות הפסילה שנגזרו עליו, וכי "מטעמי צדק ורחמים וכדי למנוע עיות דין" – על בית המשפט לtubeורה הנכבד לבטל את גזר הדין, ולהסתפק בעונש שורצוה על ידי המבוקש עד ליום הגשת הבקשה. עוד באותו היום בית המשפט לtubeורה הנכבד דחה את בקשתו של המבוקש, בקבועו כי: "הבקשה אינה מעלה כל עילה לביטול גזר דין".

6. בתאריך 27.10.2016 המבוקש ערער על החלטה זו בפני בית המשפט המחויזי הנכבד. במסגרת הערעור נטען כי בית המשפט לtubeורה הנכבד שגה עת שדחה את בקשתו של המבוקש לביטול גזר דין, אשר גורם לו, לשיטתו, עיות דין חמור, ללא שיקום דין בבקשתו במועד הצדדים. עוד נטען כי, לשיטת המבוקש, העונשים שהושתו עליו בלתי מידתיים וחורגים באופן קיצוני מהעונש הראוי בנסיבות העניין. המבוקש טען גם כי ההחלטה מושאה הערעור, כמו גם ההחלטה בעניין ביטול גזר דין לא נומקו כבדעי.

7. בתאריך 29.12.2016 בית המשפט המחויזי הנכבד דחה את הערעור, בקבועו, בין היתר, כי לו המבוקש סבר כי היה מקום להתערב בשיקול דעתו של בית המשפט לtubeורה הנכבד – היה עליו לעשות כן לפני 3 שנים ממתן גזר דין, וכן הוסיף וקבע כדלקמן:

"לא ניתן לומר כי חומרת העבירה בגין הורשע המערער, ככל שהוא נוגע להנאהה ללא רישון נהגה – אינה מצדיקה עונשה כזו שהוטלה עליו, וכן לא ניתן לומר כי מכילו השיקולים יש עילה לביטול גזר דיןו של בית משפט קמא. סופו של דבר – איןני סבורה כי בית משפט קמא לא קבע את גזר דיןנו בשיקול דעת, בסבירות, ללא שירות לב – או שלא הנמקה – באשר נימק את גזר דיןנו בחומרת העבירה, ודיבך" (ראו: שם, פיסקאות 6-7).

מכאן הבקשה שבפני.

טענות הצדדים

8. המבקש טוען כי בית המשפט המחויז הנכבד שגה בכך שראה בשינוי בהגשת הבקשה לביטול גזר הדין, כנסיבה לדחיתת הערעור. לשיטתו, גזירת הדין בעוניינו לא נעשתה בהתאם לכללים, אשר נקבעו במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1997 (להלן: "תיקון 113"). בתוך כך המבקש טוען כי כיוון שגזר הדין ניתן בהיעדרו, לא נקבעו במסגרת רכיבים, הנדרשים, לשיטתו, לפי תיקון 113, כגון: נסיבות שאינן הקשורות ביצוע העבירה, ביניהן, נסיבותו האישיות, ועבורי הפלילי של המבקש. המבקש מלין גם כי מתחם העונשה שנקבע בעוניינו רחב מדי, וכי לא הייתה כל סיבה, לטענתו, להשיט עליו עונש המצוי ברף העליון של המתחם. המבקש מוסיף וטען כי קיומו של פרוטוקול בנוסח קבוע, לפיו בית משפט שלום לתעבורה גזר את עונשו, אינו עומד בדרישות תיקון 113.

9. המשיבה טוענת, מנגד, כי עוניינו של המבקש אינו מעלה כל שאלה משפטית עקרונית החורגת מעוניינו של המבקש. המשיבה טוענת עוד כי בקשתו של המבקש לביטול גזר דין נעשתה בשינוי ניכר – וללא נימוק סביר. לשיטת המשיבה, טענותו של המבקש כי נגרם לו עיوات דין הינה טענה בעלמא, שלא הובאו לה, כל נימוק, או תימוכין. המשיבה מוסיפה וטוענת כי העונש שהושת על המבקש אינו חריג מתחם העונשה הנהוג במקרים דומים, וממילא אינו עולה כדי עיوات דין.

דין והכרעה

10. לאחר עיון בבקשת ובתגובה המשיבה לה – הגיעו לכל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. אולם מסקנתי זו, בקצרה, מיד בסמוך.

11. הלכה היא כי מתן רשות ערעור ב"גלוול שלישי" תתקבל רק במקרים מיוחדים, בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית רחבה היקף וכבדת משקל, בעלת השלכות ציבוריות, החורגות מדי' אמותיהם של הצדדים בבקשת המעוורות חש מפני עיות דין, או אי-צדק חמוץ שנגרם למבקר (ראו: ר"ע 103/82 חנין חיפה בע"מ נ' מצט אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לז(3) 123 (1982); רע"פ 16/2894 לוי נ' מדינת ישראל (07.02.2017) ; רע"פ 430/17 אוזלאי נ' מדינת ישראל (07.03.2017)).

זאת ועוד, הבקשה שלפניי מוקדמת – בחומרת העונש שהושת על המבחן. בהקשר זה, נקבע כי, ככל, לא

תינתן רשות ערעור ב"גלאול שלישי" על חומרת העונש, אלא במקרים מיוחדים בהם מתגלה סטייה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות (ראו: רע"פ 4491/14 סורן נ' מדינת ישראל (29.06.2014); רע"פ 3808/16 צקר בונה הצפון בע"מ נ' מדינת ישראל (06.02.2017)). בעניינו לא מצאתי כי העונש שהושת על המבוקש, סוטה מכליולמן הענישה המקובלת במקרים דומים (ראו: רע"פ 10767/05 מוסרי נ' מדינת ישראל (10.01.2016); רע"פ 5125/16 לויינטן נ' מדינת ישראל (07.08.2016)).

די בכר כדי לדחות את הבקשה.

12. גם לוגוף של דברים – דין הבקשה להידחות. טענותו של המבוקש לעניין ביטול גזר הדין נשמעו ונבחנו בפני שתי ערכאות, וזאת חרף העובדה כי המבוקש לא הציג כל סיבה לשינוי הניכר בו לבקשתו לbijtol גזר דין. סעיף 30(ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: החס"פ) קובע כדלהלן:

"גזר דין של הנאשם או בעון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנאשם, לבטל את הדיון לרבות את הכרעת הדיון וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התיקיבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוז דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא הנאשם פסק הדיון או למ' רשיין בית המשפט לדון בבקשתה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכם התובע" (ההדגשות הוספו – ח"מ).

בעוד שהחוק מגדר תקופה של 30 ימים, במסגרתם רשאי היה המבוקש להגיש את בקשתו לbijtol גזר דין – מצא המבוקש לנכון לעשות זאת רק בחלוף 3 שנים, וזאת, אף נקבע, ללא כל סיבה מוצדקת, ואף לא הסבר מדוע, נגרם לו, לשיטתו, עיוז דין. בפסקתנו נקבע כי המועד שנקבע בחוק להגשת הבקשה לbijtol פסק דין – מלמד על החשיבות שמייחס החוק לאינטראציבורי בעקרון סופיות הדיון (ראו: רע"פ 4401/09 הרבסט נ' מדינת ישראל (09.07.2009); רע"פ 1446/14 ריאד נ' מדינת ישראל (26.03.2014)), ואומר המבוקש לא סיפק בבקשתו סיבה טוביה לסתות מעקרון חשוב זה.

13. לעומת זאת, אין מדובר במקרה של המבוקש כי גזר דין ניתן בהיעדר הנמקה מספקת, ובניגוד למציאות תיקון 113, הרי שאין הדבר מצדיק, לעת הזו ובנסיבות העניין דין בעניינו של המבוקש ב"גלאול שלישי". בהקשר לכך, נקבע כבר בפסקתנו כי אף במקרים בהם תיקון 113 לא יושם כהאלתו – אין הדבר מחייב בהכרח התוצאות בתוצאה אליה הגיעו הערכמה הדיונית (ראו: ע"פ 13/6238 פלוני נ' מדינת ישראל (08.06.2014); רע"פ 15/1402 טלי נ' מדינת ישראל (04.03.2015)).

14. נכון כל האמור – הבקשה נדחתה.

ניתנה ביום, כ"ה בסיוון התשע"ז (19.6.2017).

תיקונה היום, כ"ד בתמוז התשע"ז (18.7.2017).

עמוד 4
